

Векторный анализ

N50(5)

$$\oint (\vec{a} \cdot \vec{r}) \vec{n} dS = \vec{J} \cdot \vec{b}$$

$$\int_V \operatorname{div} \vec{A} dV = \oint_S \vec{A} \cdot \vec{n} dS$$

$$\vec{J} \cdot \vec{b} = \oint_S (\vec{a} \cdot \vec{r}) (\vec{b} \cdot \vec{n}) dS = \int_V \operatorname{div} (\vec{a} \cdot \vec{r}) \vec{b} dV \Leftrightarrow$$

$$\operatorname{div} \vec{A} = \operatorname{div} (a_x \vec{x} + a_y \vec{y} + a_z \vec{z}) (b_x \vec{b}_x + b_y \vec{b}_y + b_z \vec{b}_z) = \frac{\partial}{\partial x} (b_x a_x x + b_x a_y y + b_x a_z z) + \frac{\partial}{\partial y} (b_y a_x x + b_y a_y y + b_y a_z z) + \frac{\partial}{\partial z} (b_z a_x x + b_z a_y y + b_z a_z z) = (b_x a_x + b_y a_y + b_z a_z) =$$

$$= \vec{b} \cdot \vec{a} \Rightarrow \Leftrightarrow \int_V \vec{b} \cdot \vec{a} dV = \vec{b} \cdot \vec{a} \int dV = \vec{b} \cdot \vec{a} V$$

$$\vec{J} = \vec{a} \cdot V$$

N52

$$x \Delta U = - \oint \rho g h dS = - \rho g \int h dS = - \rho g \int g \operatorname{grad} h dV =$$

$$= - \rho g \vec{e}_z \int dV = - \rho g V \vec{e}_z$$

N27 a) $\varepsilon_{ike} \varepsilon_{emh} = \delta_{im} \delta_{kh} - \delta_{in} \delta_{km}$

$$\varepsilon_{ike} \varepsilon_{emh} = \begin{vmatrix} \delta_{ie} & \delta_{im} & \delta_{ih} \\ \delta_{ke} & \delta_{km} & \delta_{kh} \\ \delta_{ee} & \delta_{em} & \delta_{eh} \end{vmatrix} = \delta_{ie} (\delta_{km} \delta_{eh} - \delta_{kh} \delta_{em}) +$$

$$+ \delta_{im} (\delta_{ke} \delta_{eh} - \delta_{ke} \delta_{eh}) + \delta_{ih} (\delta_{ke} \delta_{em} - \delta_{km} \delta_{ee}) =$$

$$= \delta_{km} \delta_{ih} - \delta_{kh} \delta_{im} + 3 \delta_{im} \delta_{kh} - \delta_{im} \delta_{kh} + \delta_{ih} \delta_{km} - 3 \delta_{ih} \delta_{km} =$$

$$= \delta_{im} \delta_{kh} - \delta_{ih} \delta_{km}$$

b) $\varepsilon_{ike} \varepsilon_{kem} = 2 \delta_{im}$

$$\varepsilon_{ike} \varepsilon_{kem} = \begin{vmatrix} \delta_{ik} & \delta_{ie} & \delta_{im} \\ \delta_{kk} & \delta_{ke} & \delta_{km} \\ \delta_{ek} & \delta_{ee} & \delta_{em} \end{vmatrix} = \delta_{ik} (\delta_{ke} \delta_{em} - \delta_{km} \delta_{ee}) -$$

$$- \delta_{ie} (\delta_{kk} \delta_{em} - \delta_{km} \delta_{ek}) + \delta_{im} (\delta_{kk} \delta_{ee} - \delta_{ke} \delta_{ek}) =$$

$$= -2 \delta_{im} - 2 \delta_{im} + 6 \delta_{im} = 2 \delta_{im}$$

N32 (b, v)

b) $\overline{n_i n_k n_e} = 0$

v) $\overline{n_i n_k n_e n_m} = C (\delta_{ik} \delta_{em} + \delta_{ie} \delta_{km} + \delta_{im} \delta_{ke})$

$\overline{n^2} = 1 = 15C \Rightarrow C = \frac{1}{15}$

N33 (b, v, e)

b) $\overline{(a \cdot n) n} = j$

$\hat{j} = \overline{a_j n_j n_i} = a_j \overline{n_i n_j} = \frac{1}{3} a_i \delta_{ij} = \frac{1}{3} a_i$

v) $\overline{(a \times n)^2} = \overline{[a_i \times n_i] [a_j \times n_j]} = \overline{(n_i [a_j \times n_j]) \cdot a_i} =$
 $= (a_j (\overline{n_i n_j}) - n_j (\overline{n_i a_j})) a_i = (\frac{1}{3} a_j \delta_{ij} + \frac{1}{3} a_j \delta_{ij}) a_i =$
 $= \frac{2}{3} a_i a_j = \frac{2}{3} a^2$

e) $\overline{(a \times n)(b \times n)} = \overline{[a_i \times n_i] [b_j \times n_j]} = \overline{(b_i (\overline{n_i n_j}) -$
 $- n_j (\overline{n_i b_i})) a_i} = (\frac{1}{3} b_i \delta_{ij} + \frac{1}{3} b_i \delta_{ij}) = \frac{1}{3} a b$

N581 Спеціальна теорія відносності

$A'B' = l_0$

Світло від $A'B'$ досягає бистріше $E'F'$; $\Delta t = \frac{l_0}{c}$,

і $E'F'$ зсувається на $\frac{V l_0}{c} \Rightarrow \frac{V}{c} = \beta$

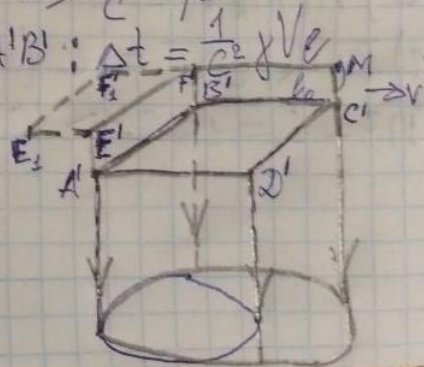
Світло йде туди ж від $C'D'$ до $A'B'$; $\Delta t = \frac{1}{c} \sqrt{c^2 - V^2} l$

де $l = \gamma (\Delta x' - V \Delta t')$

а $\Delta x' = l_0 \Rightarrow l = l_0 \sqrt{1 - \beta^2}$
довжина BC і AD

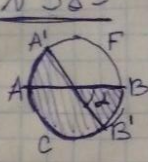
BC і $AD = l_0$

FB і $EA = \beta$

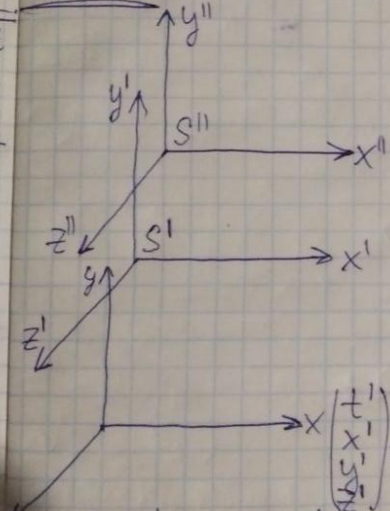
№583

Світло від $A'B'$ буде досягати
частини швидше за $A'FB'$

$\alpha = \arctg \frac{\beta}{\sqrt{1-\beta^2}}$ (за рахунок скорочення Лоренца)

№500

$$S'' : \begin{cases} t'' = \gamma' t' - \gamma' u x' \\ x'' = \gamma' x' - \gamma' u t' \\ y'' = y' \\ z'' = z' \end{cases}$$

$$S' : \begin{cases} t' = \gamma t - \gamma v x \\ x' = \gamma x - \gamma v t \\ y' = y \\ z' = z \end{cases}$$

$$\begin{pmatrix} t'' \\ x'' \\ y'' \\ z'' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \gamma' & -\gamma' u & 0 & 0 \\ -\gamma' u & \gamma' & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} t' \\ x' \\ y' \\ z' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -\gamma' & -\gamma' u & 0 & 0 \\ -\gamma' u & \gamma' & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} t \\ x \\ y \\ z \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} \gamma' + \gamma \gamma' u v & -\gamma \gamma' u & 0 & 0 \\ -\gamma \gamma' u & \gamma' + \gamma \gamma' u v & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \gamma' & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \gamma' \end{pmatrix} \begin{pmatrix} t \\ x \\ y \\ z \end{pmatrix}$$